

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. швдн. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. переполуднем
Ручкописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ВСІ купують столову заставу,
як сервіси, скло, криш-
талі і всяку порцеляну,
красеві і заграничну, як також
ножі й вилики Фражета у фірмі

ОЛЕКСАНДРА ОНИСЬКА

Львів, вул. Галицька 20
Телефон ч. 69-75. 8-2

Зміна конституції.

ПРОЕКТ ЛІВНИЦІ.

(Докінчення.)

III. Сойм

До сойму надходить поладження всяких законопроектів. Законодатну ініціативу мають не лише послы згідно з регуляціоном (який має силу закону) і уряд (як досі), але також Найвища Господарська Палата, яка є передбачена обов'язуючою конституцією (арт. 68), але на ділі не існує, та Палата Праці, передбачена в проекті лівниці, у справах, що належать до компетенції тих палат, і якіні безпосередньо горожани; а саме: 100.000 горожан, що мають чинне виборче право до сойму, можуть внести законопроект, який мусить стати предметом зарад сойму. Є це новість, ніяким іншим проектом не передбачена.

Приписи про активне і пасивне виборче право та про недоторканість послів — осталися без зміни.

Поправою дотеперішньої конституції є припис, що текст інтерпеляції, внесеної на засіданні сойму, не може улягати конфіскації, далі, що надзвичайні соймові комісії мають право провірювати поодинокі справи, провірювати акти в тих справах та звільнювати урядників від обов'язку заховання урядової тайни. Новістю є припис, що кожний законопроект перед остаточною ухвалою сойму буде розглянений Коміфікаційною Комісією, яка буде провірювати проект виключно зі становища правового сформулювання. Має це запобігти робленню законів „на коліні“ без належного правового викінчення.

IV. Самоурядування.

Проект лівниці вводить корисні зміни в дотеперішні приписи про самоурядування. Арт. 67. конституції змінює їх остільки, що виборні самоврядні органи вибирають собі самі провідників, а виконавчі чинності належать також до органів, вибраних репрезентативними тілами. Дотеперішні приписи віддають виконавчі чинності повітових і повітських самоурядувань колегіям, до яких входять також представники адміністраційної влади, а провід належить все до представника державної адміністрації. На тій основі всюди старости виконують владу повітових самоурядувань.

Проект передбачує утворення окремої Палати Праці з законодавчою ініціативою для справ, що торкаються відносин праці з правом видавання опінії про законопроекти, що стосуються відносин праці, — перед їх поладженням у соймі.

Постанову про Палату Праці вносять лише соціалісти, а не Визволені і Строніштво Хлопаків, які знову зі свого боку прокладиють без підтримки соціалістів свій проект про парцеляцію більшої посілости понад сто га, а в округах підлісних понад 30 га. Проект цей передбачує видання окремого закону, який зможє звільнити державу від плачення власниками відшкодування за перебрання власності землею і ліси, а означити лише обов'язок супроти віртелів, яких претенсії інтабульовані на власнісних землях.

Вогато шуму викликав свого часу проектований лівицею уст. 2. арт. 109. закону про тав. територіальну автономію для національних меншин. Проект цей звучить: „Ustawy osobne okre-

ślą zakres autonomji dla tych ziem Rzpltej, które są zamieszkałe przez ludność mieszaną pod względem narodowym”.

З тексту цього проекту видно, що не передбачує він заведення територіальної автономії для польських народів. Проект вказує лише, що появляться закони, які означать розмір автономії для земель з мішаним національно населенням; однак сам проєктований припис нічого конкретного не каже ані про автономію, ані про ті землі, для яких автономія має вестись. Не означає також, коли заповіджені закони мають появитись. Проект оставляє в силі дотеперішню постанову арт. 109 уст. 2 про автономічні меншостеві корпорації в складі загальних самоврядних установ. Коли цей припис, (зрештою неясний своїм змістом), який говорить про персональну автономію для осіб польської національності (досі в практиці зовсім не приновлювану), має діяти остати, то його не можна погодити з проєктованим приписом.

Проектована постанова не є ніяким правним приписом, а лише фразою, бо жадного правового змісту не має. В додатку навіть у випадку ухвалення цієї постанови, не мала би вона правового значіння, бо по думці арт. 126 уст. 1. конституції такі приписи, які до свого здійснення вимагають окремих законів, входять у життя шойно з хвилею, коли ті окремі закони зацнуть обов'язувати. Перед тим навіть ця беззмістова постанова, хоч поміщена в конституції, не обов'язує.

Додати належить, що досі формально обов'язуючий (хоч на практиці невиконаний) закон про воевідську автономію для воевідств львівського, станіславівського і тернопільського, відповідає вимогам проєктованої постанови, хоч зовсім не дає українцям територіальної автономії.

V. Інші постанови.

З інших постанов проекту лівниці слід звернути увагу на проєктовані арт. 112, 113, 114, 115 і 120. Вони закладають в собі повний розділ церкви від держави, зрівняння всіх конфесій, звільнення науки від якої-небудь контролю релігійних інституцій, а науку релігії в школах та участь учеників в церковних практиках оставляють виключно волі родичів чи опікунів.

ПРОЕКТ ПРАВИЦІ.

Найзамітніші зміни пропоновані Ключом Народовим є: Законодатна влада належить до сойму, що складається з палати послів і сенату. Обі палати є рівнорядні (що супроти теперішньої конституції є незвичайним поширенням прав сенату). Каденції обох палат є різні, сойму — 5 літ, сенату 9 літ; що 3 роки третя частина сенаторів уступає, а нова третина доповнює склад сенату. Кожна з палат може бути окремо розв'язана. (Тепер розв'язання, чи лише відорочення сесії сойму обіймає також автоматично і сенат).

Послів вибирається в загальнім, тайнім, безпосереднім і рівнім, але не доконче пропорційним голосуванні. Тепер принцип пропорційності є забезпечений в конституції і в виборчій ординації консеквентно переведений. Після проекту Ключу Народового виборча ординація означить круг приновлення пропорційності. Границя віку чинного виборчого права послів піднесена з 21 на 24 літ.

Сенат складається з половини членів послів. Половину сенаторів вибирається в округах, так як послы, одні четвертину вибирають групи, утворені на основі середнього або вищого образования, а одну четвертину — публично-правні господарські корпорації (Палати рілнічї торговельні і т. п.).

Сенатори мають так само право законодавчої ініціативи, як послы (тепер ні). Уряд може після своєї впадоби внести законопроекти до котрої-небудь палати, лише бюджет мусить бути насамперед внесений до палати послів. Кожний законопроект внесений послами чи сенаторами передає довший маршалок тав. Державній Раді (Раді Стану) до зловинювання до 30 днів. Рада ця складається з голови і 30 радників.

НЕ МУСИТЕ ІХАТИ до міста,
щоби аложити свої гроші в банку. Можете це зробити при допомозі складанок Почтової Каси Ошадности, які вишле Вам на бажання безплатно
КООПЕРАТИВНИЙ БАНК „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ків, іменованих Президентом Держави, неусу-
вальных і користаючих зі судейської незалежності. Всякі законопроекти, вношені урядом, та розпорядки президента зі силою закону із уповажнення закону мусять мати клявулю: про вислухання опінії Державної Ради.

Послы складають приречення (сьлюбоване), як тепер; але зломання приречення (поняття дуже широке), стверджене на внесок маршалка через Найвищий Суд потягає за собою утрату мандату (тепер такого припису нема).

Приписи про скликування, замикання сесії і розв'язування сойму, про бюджетову сесію є по суті такі як досі.

Проект подишає компетенції президента видавати розпорядки зі силою закону, коли або обі палати, або одна з них є розв'язані, та в часі тривання сойму розпорядки зі спеціального уповажнення закону, який мусить бути ухвалений абсолютною більшістю всіх послів і сенаторів. Такі розпорядки може котра-небудь палата протягом року своєю ухвалою ухилити, по році можна це зробити лише в законодавчій дорозі.

До вирішування про згідність законів і розпорядків з силою закону з постановами конституції покликуються Конституційний Трибунал, аложений з 9 осіб: голову і 2 членів іменує президент, 3 членів делегує Найвищий Суд, а 3 Адміністраційний Трибунал.

Конституційний Трибунал видає оречення на внесок уряду, палати послів, сенату, Найв. Суду, Найв. Адміністраційного Трибуналу, Компетенційного Трибуналу і Державного Трибуналу (Стану), а в часі розв'язання сойму також на внесок маршалка палати послів або сенату.

Коли Конституційний Трибунал орече суперечність якогось правового припису з приписами конституції, то суперечний з конституцією припис стає неважним. Таке оречення Трибуналу має бути сейчас оголошене в Вістнику Законів.

Приписи про Конституційний Трибунал взоровані на приписах тепер обов'язуючої австрійської конституції про *Verfassungsgerichtshoff*.

Проект Народового Ключу старанно вичеркує у теперішній конституції всі приписи, що говорять про територіальну самоуправу (арт. 3, уст. 4) та про право національних меншостей до творення автономічних тіл з публично-правним характером (арт. 109, уст. 2) виключно.

Пос. д-р І. Блажевич.

Поразка Гугенберга.

Перед розбиттям німецьких націоналістів?

Як відомо, в Німеччині ведеться жива акція за відкіненням паяку Юнга. В цій справі відбулись народні голосування в т. зв. „золоту неділю“ (неділя перед Різдвяним святком). Але, що в суботу 30. листопада німецький райхстаг заявився проти т. зв. „закону свободи“ величезною більшістю (312 проти 60 голосів), то нема сумніву, що в народне доматання, за яким побилялись тільки німецькі націоналісти і національні соціалісти, абере в „золоту неділю“ тільки невеличке число голосів. (Голосування в цій справі не обов'язкове, а до його важности треба, щоб голосувала більшість виборців, себто понад 20 мільйонів людей).

Найцікавіша річ, що при голосуванні над поодинокими параграфами т. зв. „закону свободи“ (що в 4. параграфі погрожував карою за державну зраду тим, які підписали подібний договір, як пави Юнга) здержувалися від голосування навіть членині послы з нім. національної партії. Тим чинном вони виступили проти крайнє негативної і віско-демагогічної тактики своїх

ПРИЙМІТЬ ПО

зимої панчохи в десені,
рукавички, шкарпетки,
свєтери,
шалі,

Снігіві марки „Tetoron“.

до української галантерейної торгівлі

„GENEWA“ Д. Конюха
П'єв'єв, Ринок ч. 37. (побіч „Народ. Торговлі“).

провідника, ославленого Гугенберга, який кинув на вагу цієї справи весь свій авторитет. Гостра критика, яка піднялася в партії нім. націоналістів проти його проводу, що наніс їй вже стільки ударів, погрожує затягкою кризою серед цієї великої і впливової партії.

На всякий випадок позиція Гугенберга сильно захитана, а німецькі часописи пишуть навіть про можливість розбиття нім. національної партії на два окремі табори.

П. Тардіє і мир.

(Від нашого кореспондента.)

(Докінчення.)

III.

Позвольте на короткий відступ у часі і просторі? Не пам'ятаємо вже в котрому році, на всякий спосіб у роках перед війною, в часі коли знов (котрим уже разом?) тинялася по коридорах галицького союму чутка про якусь будинок-то нову „угодову“ „акцію“ бл. п. посла Е. Олесницького з Божинським чи Голуховським, п. Станіслав Грабський, тодішній політичний редактор „Слова Польского“, стрів у вашого співробітника в будинку союму.

— Ну, що ж ви думаєте про цю нову угоду? — питається іронічно.

Запитаний виминаюче здвигну раменами.

— А я вам кажу — відповів сам п. Грабський — що всі ці „угоди“ зі станчиками чи з людоями, чи з ким-небудь — нісенітниця. З них ніщо не може вийти. Угоду зробимо з вами, руськими націоналістами, аж ми, польські націоналісти. Бо тільки ми, невідомі в ніякій угодовості, ні уступчивості, ні в ніякому українофільстві, можемо накинати кожному загальної суттєві уступки для вас і — це ще важливіше — ці уступки здійснити. На це — ні Голуховський, ні Стапінський, не мають ні відваги, ні такого впливу на польську публичну думку, щоб могли щось рішуче зробити для полагоди руського чи то, як собі хоче: українського, питання...

ЛЕВ ЯСІНЧУК

Українські переселенці в Новому Світі.

(Продовження.)

Еміграція з погляду національного.

Коли вдумамось у все те, що було дотепер сказане й прирівняємо поруч себе додатні і від'ємні сторінки в умовах життя й відносинах серед нашої еміграції, то наберемо твердого переконання, як я його маю, що українська еміграція, не в гіршому від еміграції інших народів, а декуди й кращою. Вона знаємо, з яких людей вона торилася. Це були здебільша одиниці: безпросвітні, зробити азілами, а тимсамим під кожним оглядом упосліджені.

Сьогодні під впливом вищої американсько-англійської культури, потонувши у хвилі всестороннього рухливого життя чужинців, при деякій праці одиниць, що почувають на собі відповідальність за теперішність, той гелет став свідомою людиною, інтелігентним громадянином. Навіть затуркані лемки стали свідомими українцями, покинувши нерідко навіть свій говір, щоби замаліфестувати свою — покищо — національну соборність. Розуміється, що поза рухливою масою стоїть поважний гурт усього байдужого шумоцини, яке кидає на беріг приплив і відплив. Однак воно життя не створило й не створить. Життя потягне його за собою, або... змине.

На мою думку — у Злуч. Державах і в Канаді, за мало чисельно інтелігентний сил, які вміли би будувати. Якби так найшлися в нас інтелігенти, що мали засоби, вміли й хотіли об'їздити Америку з англійськими викладами для молоді про Україну, якби так ми мали верству, що вміла захопити нашу молодь безжурним життям американця чи то спортом, чи легким театром, забавами і т. п. — ми могли би мати зразу українську молодь по англійськи виховану, яка згодом набрала би охоти студіювати українську історію й літературу й повернула би до рідної землі.

Треба в нас підхожі літератури в українській та англійській мові. Літератури не плаксивої, а героїчної; не з кущом зради, а такої, що відносила би духа, поширювала його найвищі

IV.

Так казав п. Станіслав Грабський, а політична логіка, якою руководилося його міркування, провірюється оце в німецько-французьких відносинах. Штреземан був відомим анексїоністом-націоналістом. І тільки така особа могла накинати німецькому націоналізмові деяку примиримість для Франції. За далеко меншу ніж його уступчивість були націоналістами убиті жид Ратенав і клерикал Ерибергер. Голосний анексїоніст Штреземан міг собі безкарно дозволити миритися з французами. Подібне й у Франції. П. Бріян тут давно вже перестав бути ударною політичною силою — він анемошійний. Здійснювати Льоккарно він міг тільки тому, що за ним стояв Поанкаре, невідомий в ніяких симпатіях для Німеччини. А викінчувати Льоккарно, можливо аж до союзу, може теперішній кабінет тому, що на чолі його стоїть Тардіє, котрий роками ціленим маніфестувався як ворог Німеччини і непримиримий „виконавець“ версайського трактату.

А зрештою! Можна здогадуватися — навіть більше ніж здогадуватися: приймати за певне, що десять років германофобських виступів були для п. Тардіє тільки тактичним політичним маневром, який мав кінець-кінців довести до того політичного висновку, який оце здійснюється на полі французько-німецьких взаємин тобто до дійсної, хоча покищо не формальної, ревізії версайського договору, проголошеного спершу наче щось незручне і вічне.

В доказ чого малий особистий спогад.

V.

В квітні 1919 року ваш співробітник бігав по всіх можливих, французьких і чужих, делегах з протестами і представленнями проти плянованого тоді Радою Чотирьох провізоричного повірення Східної Галичини Польщі. Між ін. мав він довшу розмову з п. Тардіє — якраз на тиждень перед підписанням мира у Версаї, мира, сформульованого саме паном Тардіє. Розмова була довга (доброї години) і хвилями дуже жива. А знаєте, що саме зі слів пана Тардіє вразило нас тоді найбільше, вразило й зачуло? Супокійна й наче самозрозуміла увага його, що пригтовдовувався у Версаї договір — провізорія, яка не вдержиться і яка в недалекому часі буде змінена. Коли наш брат протестував проти приділення Сх. Галичини Польщі, тенденційний французький прем'єр радила погодитися з цим фактом тому, що він „провізоричний“ тай що він — так само, як версайський договір — мусить у ближньому чи дальшому часі підпасти ревізії й зміні.

клітинки, показувала молоді велич наших національних амаган і їх святість та робила з нашого народу не мучеників, а героїв. Не конче лізти з кожною хвилю поодиноких людей загальної перед очі. В нас є стільки світлич полій та осіб, що навіть нема потреби накручувати історичну правду.

Всякі спомини хоч би найвірніші, хоч би найбільш заслужених людей повинні бути так подані, щоби вони найшлися тільки в руках дослідників, а не в руках некритичної маси. Не конче а усім треба йти на двір, що знається самому. В нас публікується матеріяли, в яких так багато темного, що все світло давньої нашої бутьшнина — блізне. Колиб їх читала американська молодь, — вона для нації пропаде як пропаде та, де батьки нічого іншого не вміють оповісти, поналізе, що будучи в краю холили в гною, калічили собі ноги, хизалися входини в зері під обдертою стріхою, носили бруду підперту одіж та їли чорний хліб. Я бачив наслідки таких оповідань. Молодь реагувала так, що рішучим тоном заявляла: „О, я ніколи не пішов би в той край...“

Нам треба організувати продумано підприємства, які доваували би нашу живучість, як хоч не на американську скалю, а все таки пок...ували би, що ми подібні до тих народів, яких культурний світ знає і шанує. Ми повинні подбати, щоби на ті наші підприємства приїхали наші довірлі брати аза моря, ті рідкі й цінні гості, щоби вони скріпилися на душі, обновилися та з вірою в силу народу трималися при українстві з роду в род, щоби ту віру передавали з покоління на покоління. Але на це треба в нас самих діла. Не пертися до проводу без відповідних талантів до давного становища й не халатися того проводу на те, щоби себе показати нездатним.

Будоб справою незначайної ваги, колиб наладити обмін дітьми, що студіюють. Воно правда: це важка річ, головню з огляду на строгість німецького емігрантського уряду щодо вилачі дозволів на виїзд, але при відповідних з'язках провідних українських чинників з емігрантськими американськими політичними колами, хто зна, чи не вдалось би передолжити труднощі. Зрештою, у тій справі ще не було спроб.

Нашим студентським і громадським і тамош-

Такі заповіді тоді в чотирьох стінах свого кабінету п. Тардіє, а прилюдно він сам і ціла його преса не вгадала голосно апевнати, що версайський договір — віковичний неамінімий, ненарушимий, тощо. Значить, він тоді вже числився з неминучістю тої політики, яка тепер є в ході.

Здивований, оповідав про цю увагу редактора договору того самого дня вечером наш співробітник, своєму тодішньому делегаційному дорадникові, співробітникові і — може сказати? — другому: проф. Томашівському. Та після розваги ми перестали й дивуватися.

До розмови тієї ще вернемося — найближчим разом.

В. Панейко.

„Згода“ вже у Львові!

Збори тих, що хочуть „поєднати два народи“.

Довідуємося, що 1. грудня п. р. відома організація „Згода“, що мала досі свій офіс у Кракові, відбула свої загальні збори у Львові. На збори запрошено більше скількості людей, але на салі вийшло всього яких двадцять осіб, в тому числі й кількох „русинів“ (членів і гостей), що раз подавали себе за українців, а другим разом за „русинів“.

Рей на зборах „Згоди“ водив інж. Масьольек і секретар Сібек. Перший з них засовував на асї лади мету організації, яка, мовляв, мусить „поєднати два народи“. А на таку мету — казав Масьольек — може писатися кожний поляк, без уваги на те, до якої партії він належить.

Проти тої точки статуту, в якій говориться, що до „Згоди“ може належати кожна людина, без уваги на те, до якої політичної партії вона належить, виступав присутній на зібранні „русин“ Володимир Білинський. Він станув на становищі, що до організації не можна приймати ні вшешполяків, ні хахалів, ні інших, тільки самих прихильників табору марші Пилсудського. „Я візьмемо — казав він — людей, що ставляться неприхильно до Пилсудського і його політики, то шкода всіх заходів, бо нас скорше чи пізніше копнуть. Тому приймемо в члени тільки людей з табору ББ“.

На голову „Згоди“ пропонував інж. Масьольек хахена посла Брилу, але проти нього з поданим вігрі мотивів виступив Волод. Білинський. Нарешті якось удалося склеїти головну управу („закопні глєвни“) та кураторію „Згоди“, до якої вибрано м. ін. і проф. Лукасіка з Кракова. Контрольної комісії так і не вдалося вибрати, бо її треба було вибрати з львовян, а не було з кого.

Так отже маємо вже „Згоду“ у Львові. Побачимо, яку акцію вона розвине, аби „поєднати два братні народи“.

нім відповідальним чинникам треба за всяку ціну подбати про згуртування й освітлення студентства, що похолить за еміграції. Деякі спроби в тому напрямі (Шинкаго) вже і зроблено. Очевидно, що такий студентський організації треба налати з гори відповідний амїст, а в першу чергу ввести горюванство для рідної мови. Коли я бачив, як француз (чужинець з похолження) полюбив український наріз з мовою включно, то тимбільше можна вимагати цього від українців з похолження.

Ми наріз матеріяльної нужди (якби лише матеріяльної...). Ми не від того, а навіть чекаємо на те, щоби нам тут, на рідній землі, хтось удержав наше життя. Не витримала би нових тягарів сама еміграція, бо на плечех тих, що життя розуміють важким тягарем тяготять усі тамошні установи, які чейже матеріяльної користі не дають. На мою думку — давніше можна було при розумному плані дещо більше для тої справи зробити. Але не було людей, а з тих, що були, не всі були дорослі до свого завдання. Тепер їх більше. Так як сьогодні справи стоять, річ не тільки в тому, щоби стримати упадок українських решток, але затримати суцільність.

Чи маючи таку імовірну перспективу маємо подлати в зневіру, втративши надію на матеріяльну піддержку з боку еміграції в недалекій будучності?

На мою думку — ні. Коли вся освітлена еміграція виплекає молодь українську духом, хоч би арау без української мови, та молодь при політичних вольностях свогою слушно обожаемого краю зможе неозло добро зробити для нації, до якої буде причислятися. Не забуваймо, що в Канаді українці є третьою нацією щодо чисельності, а щодо якості й господарської видатності отнюй в перших. Не забуваймо, що при шлозовітості українського коліна Канада незабаром матиме таку скількість українців, що вона зможе поставити в спільному парламенті кількості своїх послів. Що не немаловажне — свідчить до теперішньої ролі не повсім сконсолідованої еміграції та олінокого українського посла М. Лучковича, до канадського парламенту.

Немаловажною стане в будучності й українська еміграція в Злуч. Державах. Від коли там ажидється з думкою лишитися американськими го-

Свобода слова.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 28. листопада 1929.

Позавчора діячі польської преси маніфестували на великому прилюдному вічу у Варшаві свою вірність і ідеї свободи друкованого слова та одночасно демонстрували проти умов, в яких нині ця свобода найшлася. У величезній залі, в якій може поміститися тисяча осіб, змислося у той вечір мабуть поверх дві тисячі, а других стільки залягло сходи і майдан перед будинком у терпеливому ожиданні нагоди пропустити такі до салі. Очевидно, що вже самий єдиний момент: масовості учасників віча — міг зродити повчачі рефлексії на тему актуальності порушеної ініціаторами віча проблеми. Хто напр. вірив, що ніхто в цілій Польщі та зокрема її столиці не цікавиться явнім кожним іншим питанням, як лише ревізією конституції, той міг позавчора на своє диво наочно ствердити, що ось найшлося інше гасло, яке змігло витягнути з хати кілька тисяч політично-інертних варшав'яків і казати їм протягом кількох годин торчат у страшенному натовпі та з захопленням верещати раз-у-раз, на перешкоду, „слава“ і „ганьба“. Можна було позавчора знову переконатися, що всетаки ця помітвана і легковажена газета має видно якесь особливе і зовсім не маленьке значіння, коли цю теоретичну, здавалось би, проблему, проблема писання у газеті та черкування написаного, може аж так хвилювати тисячі людей, які теж стоять осторонь, бо самі ані не пишуть, ані не черкають. Можна було переконатися, чому це досі не було ще зовсім ясно, що звичайний собі обиватель-читач щоденної газети і смертельно ворогом білих плям і що інстинктивно насторожується проти безпосереднього винуватця цих плям, тобто не автора статті, яка підлягла цензурі, лише проти цензора, який статтю вичистив. Ясна річ, що найбільше думок позавчорашнє зборище могло викликати саме на найбільше злободенну тему, тобто на тему нинішніх умов існування незалежної преси, умов праці незалежного публіциста. Але, очевидно, ці найбільш актуальні уяги не можуть бути на цьому місці висказані, бо коли би їх можна вільно говорити, тоді не треба було би... скликати і позавчорашнього віча!

Краще таки зайнятися більш теоретичною стороною проблеми, а проте — хоч би з уваги на терпелівість ш. читачів — теж не суто академічною, лише повною практичного змісту.

Можанами, люди починають вступати в амер. політичні клуби й партії, а там при більшій організованості поставлять свою репрезентацію у вашингтонському парламенті, а може й уряді. Чи ми будемо аж на ті часи вичікувати... не будемо передсказувати. Та всеж таки не завадить жати безпеку й з того боку.

На всякий випадок, ми тут у краю, мусимо мішати самі нашу відповідність, завязість, політичність з політичністю, фразеологією, взаємним побороуванням себе в ім'я зовсім не національних інтересів.

В бажанні помогти рідному краю, ми мусимо боляй зрівняти себе з емігранцією. Яка маса в нас усяких зборів, віч, як то ми „боремося“ на „організаційному фронті“; а чи читав хто, як та зібрана й одушевлена маса зреагувала на тутешні негодності, як вона ділом піддержує наші боляй культурні амаганія? Чи зложив хто при тій надто боляй одного сотика на „Рідну Школу“, „Інвалідів“ чи що? В Америці чи Канаді, не можете подумати зборів без грошової складки. А вонож мають такі поважні постійні видатки на удержання своєї рідної справи. Ми ж таки нічого не прикидаємо від уряду. Ми памятаємо, який-то заурядний елемент виходить за море і тому з легковаженням ставимося до еміграції. А сьогоднішня, боляй у своїй крапів частині, у чому нас переконує! Це вже не туга за полонизмом чи соціалізмом того гуцула, Івана, який стануши посеред Парижа вихвалявся, що такі „краща наша Колонія“. Це вже свідомо, діяльна любов до Рідного Краю, до його гараздів і злидин, до його майбутнього. Чи багато найдеться в нас таких Романих Смукив, як той з Шикаго, що власним коштом відбуває далеку дорогу, висить плакат фільми з галицького життя, а весь дохід передає на „Рідну Школу“ у Львові. Він багатий! — скажете. А в нас нема багатих?

Щоб не пішло нам по привіліції: „далоко-далі від мід і без вечір спати літ“, ми мусимо збудити в собі повну свідомість, що про все во. Надійшла прихильності, посрати й поперевування, з якого боку вони не йшли би, піде на підтримання й скріплення наших змагань і до-
татимь.

(Шовдовження буде.)

Маємо на увазі надзвичайно широке і гнучке поняття свободи слова, надзвичайно різноманітну інтерпретацію, що можна писати, а чого не вільно. Цей вічний сумнів зразу кидався у вічі, коли тільки людина читала на афіші імена промовців на спільному вічу в обороні свободи друкованого слова: Радикал і ліберал Тугут та реакціонер нетолерантний клерикал Рембелінський, соціаліст Дібуа і націоналіст Шурлей, кол. революціонер — активіст Струг та угодовсь-позитивіст Новодворський. Здавалось би, що ця ідилічна солідарність діячів преси є якраз найбільш яскравим доказом на аксіомний характер потреби свободи слова. Всі, мовляв, без різниці світогляду і темпераменту зєдналися у спільному фронті оборони права вільно висловлювати свою думку. Гаразд, таку теорію можна би лікувати з факту присутності тих різних людей на одній естраді, але ближче приглянувшись бачимо, що теорія має один виродний гріх: вона є механічним висновком із механічної спільності згаданих вище одиниць, механічної спільності їхніх світоглядів. Іншими словами, на практиці ця теорія не може бути ніколи здійснена. Бо з хвилиною, коли її реалізація переходить у державні до рук недовірливих опозиціоністів і недовірливих найбільших прихильників свободи слова, — це слово зразу свою свободу втрачає! Заходять лише та різниці, що пошкодженням стає інший кадр публіцистів та інша частина читаючої публіки.

Те, що діяла пресова цензура за часів панування євдеї у Польщі, є надто свіже в пам'яті, аби можна захоплюватися присутністю пп. Стронських обіч пп. Стругів. При найбільшому й найширшому захопленні якимось гаслом, це захоплення мусить опастися, коли неможливо повірити в ширість тих, які з цим гаслом до вас приходять. І тому з позавчорашніх учасників великого варшавського віча в обороні свободи слова, а посеред ентузіастично настроєних читачів присутніх, найпоганіше почуваючи себе на душі самі діячі пера. Не тому, що сьогодні їм погано ведеється, що вони найбільше безпосередньо відчувають на своїй шкурі систему пресової політики і що тому найбільше зворушуються яскраво заснованими описами нинішніх відносин. А тому, що вони на цілій селі елчи мабуть знали, що коли би завтра прийшли до владі ці сьогоднішні покриті апарати апостоли свободи слова — було би завтра так само, як є нині. І в цьому найбільша трагедія ідеї свободи слова, в цьому ілюзорична вартість цієї ідеї у практичному житті.

Свідомість фальшивої ситуації мали, здається, і самі прелегенти. Бо ні один з них не звикався славити ідею свободи слова без застережень. Кожний признавав, що й свобода слова мусить бути — обмежена. Навіть сенатор Струг говорив про цензурні клявузі, як про щось необхідне для втримання суспільної моралі чи ладу. Він казав лише про зло, необмежених клявузів, при чому як приклад давав конфіскацію певних фактів. Алеж знову такі родяться сумніви: яку вартість для преси має звістка про сам голий факт, коли його інтерпретація мусить йти лише в одному напрямку? Але ось редактор „Мислі Народової“, згаданий п. Рембелінський, уважає свободу слова потрібною для вільної оборони „здорових“ ідей, допускаючи видно цензуру для знищення „хворих“ ідей. Здорові ідеї „Мислі Народ.“, це — як відомо — консумування усього, що не польське, католицьке і „народове“; вся решта світа з усіма його ідеями є хвора, значить, може бути цензурована. Не маємо жадних сумнівів, що коли би п. Рембелінський став диктатором цензури в Польщі, то свобода слова виглядала би так, як свобода конституційних заступників народу в дні вибору першого президента Польщі Нарutowича: роля цього нинішнього трибуна у тодішніх подіях на площі 3-х Хрестів у Варшаві й його „діяльність“ на полі ширення „здорових“ ідей широко у Варшаві відома.

Мартирологія друкованого слова не залежить від тих чи інших володарів. Вона залежить від психіки й ментальності громадянства, з якого ці володарі виростають. Залежить від ступня культури, яка єдино дозволяє відчувати нюанси: поміж тим, що вільно, а чого не вільно; бо межа між цими двома полями завжди була і завжди буде страшенно кручена й незамітна.

І. Кедрин.

Просимо вирівняти залеглу передплату найдальше до

8. грудня ц. р.

Після цього речинця здержуємо висилку часопису.

Церковні справи.

НОВИЙ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ЕПІСКОП.

Довідуємося, що Апостольська Столиця іменує о. каноніка д-ра Івана Латишевського єпископом-суфраганом для станіславської єпархії.

Новий єпископ-номінат був досі членом греко-католицької Капитули в Станіславові, а рівночасно професором церковної історії в тамошньому духовному семінарі. Середні школи номінат покинув у Станіславові, а богослов'ю у Львові та Ісбруці.

На культурні теми.

Замітки на маргінесі видавництва української енциклопедії.

Коли я недавно прочитав оголошення субскрипції на українську енциклопедію і поданий там склад бачажого редакційного комітету, що має енциклопедію опрацювати, впала мені в очі непропорційність, в якій у комітеті є заступники, зга. заступні не є заступники, поодинокі діячки знання. Найчисленніше в заступстві література, білгак філософія, право, медицина, кооперація (економія), а натомість нема в комітеті репрезентантів технічного знання. Припускаю, що якщо до редакційної колегії належали і поважні репрезентанти технічної науки, то їх імена були б так само оголошені, як і імена вчених з інших ділянок знання. Якщо їх імен не оголошено, значить вони не співпрацюють при редакції енциклопедії. Таким чином грозить небезпека, що українська енциклопедія буде односторонньо опрацьована, бо не буде в ній відповідно поступлено найширша діялка людського знання, техніка. Без фахової і всесторонньо опрацьованої технічної частини енциклопедія не може мати вартості справжньої енциклопедії. З другої сторони українська суспільність саме найбільше потребує такого наукового видавництва, де можна б найти популярні, а рівночасно фахові відомості з ділянки технічного знання, бо саме з тої ділянки до нині є найменше української літератури, доступної для всіх кругів суспільності.

Мої заваження подаю тому публічному дорогов, щоб дати притоку видавцям енциклопедії зі своєї сторони публічно висловитися в тій справі, та або завчасу запобігти недовостачі і доповнити редакцію найважливішими представниками технічних наук, якщо мої замітки не слухні, або таке-само завчасу в публічній відповіді розвіяти сумніви, якщо мої замітки полягають на непорозумінні. Таким чином редакція має спроможність вчас усунути недовостачі зга. неясності, які декого могли би спинювати від субскрибування енциклопедії.

Инж. Лукаковський.

Представники Трейдюніонів до марш. Дашинського і відповідь Серошевського.

Льондонська соціалістична та ліберальна преса помістила отвертий лист до марш. Дашинського. Лист підписали секретарі англ. трейдюніонів і парл. провідники Лейбур Парті. Вони висловлюють обурення з приводу виступів проти польського парламенту та проти марш. союму Дашинського.

Відомий польський письменник Вацл. Серошевський в соц. „Дейли Гералд“ заявляє, що Пілсудський є найістотнішим парламентаристом у Польщі, а Дашинський, що більш частину політ. життя провів у англійській школі воєнного австрійського парламенту, не може наздігати лету генія марш. Пілсудського та блукає. „Дашинський“ каже, що Серошевський, колишній член ППС після травневого перевороту перейшов до санції. „Приналежність до санац. табору не уповажнює, що говорити такі неприємні та дуринні. Здається, що очі і мізки Серошевського відчувують тягар старого його віку. Замість відпочити після заслуженого віку, займається на гават політикою, якої не знає та не розуміє. Компромітація старця це веселе видовище, тим сумніше, що діється на європ. терені“.

Присуд на еп. Ковальського.

Апеляційний суд у Варшаві затвердив 4-літню кару для маріанівського еп. Ковальського, зменшуючи її на основі амнестії на 2 роки 8 міс. Після оголошення присуду прокуратор вис, щоб еп. Ковальського зразу арештувати, а аді. Смаровський, щоб еп. Ковальського оставити на волі за дотеперішньою кавцією 3.000 зол. Суд признав просьбу оборони й оставив еп. Ковальського на волі до часу правосильності присуду.

— Дорого заплатили за вугілля. У Ярославі біля товарної станції бідна жінка хорого робітника, Катерина Мругало, збирала собі білі залізничного шляху вугілля, розгублені з паротягу. Нагло надікав поїзд і розшарпав бідну жінку на шматки.

поручает:

Замовлення приймає:
„НАРОДНІЯ ТОРГОВЛЯ“

Розуміється, завданням централі було би також стало інформувати кіно про стан і поступки кінового мистецтва через пресу, або через окремі журнали, при допомозі видання приступного друтичка про кіно в його ведення пресні підготовлення коротким курсом кінових провіників із повисаних із умію кандидатів.

Не марнуймо великої нагоди до розбудови народнього майна. Не ликаймося конкуренції, бо добре ведене кіно з добрим фільмами, рекламою й музикою притягне й чужу публіку. Даймо заробити праці сотням альюкатованих і безробітних та позомім тринку економічну основу культурно-освітньої праці — через кінову акцію.

Час з поглядами, що до торговлі (якою є кіно) треба життєвих голів, у нас безповоротно минув. Наша тверда дійсність наказує шукати нових доріг і засобів. І вона не повинна апати нашого генерального ліку на всі наші болі й недотачі: „якось то воно та буде“...

Антін Дівнич,

організатор і б. директор кіно ужгородської „Просвіти“, організатор і б. секретар „Союзу кін Підкарпатської Русі“

Документи часу.

(Допис з села).

В Романові, пов. Тернопіль, почали поляки будову „Дому Людового“, яку веде місцевий комітет будови, а в дійсності повітовий комітет будови „Домів Людових“. На чолі повітового комітету стоїть повітовий староста в Тернополі п. Малицький.

Вночі з 17. на 18. листопада ц. р. розсудулася одна стінка, яку попереднього дня вимурували мулярі з невеличких каменів та гли-

ни. І ніхто з місцевих поляків-селян, які належать до комітету будови „Дому Людового“ не твердить, що стінку хтось з розумом розвалив, а навпаки: всі вони твердять, що будова стінки була так невміло та недбало виконана, що вона сама розвалилася. Микола Кшиський, місцевий селянин-поляк, зізнав перед громадською зверхністю в Романівці, що він і ще один чоловік були першими, які заприїмали розвалени стінку та що вони набрали переконання, що стінка сама розвалилася тому, що каміння було розвалене рівномірно по обох сторонах стінки та що не було ніяких людських слідів коло розвалені стінки. Зізнання ці аложив п. Кшиський на письмі та їх власноручно підписав.

Та дня 28. листопада прийшло до громадської зверхності в Романівці письмо такого змісту:

Starosta powiatowy w Tarnopolu. Dnia 25.XI. 1929 r. L. 29833/29. Romanówka — zastosowanie przepisów z § 34. ust. ogniowej. Do Zwierzchności gminnej w Romanówce. Wobec tego, że w tamt. gminie dopuszczono się zniszczenia fundamentów pod budujący się Dom Ludowy, czyli gwałtu publicznego, a więc czynu wysoce karygodnego, mającego (aczkolwiek) charakter polityczny, przeto na zasadzie postanowień zawartych w § 34. ustawy z dnia 12. VIII. 1866. Dz. u. k. Nr. 19. i orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 27. grudnia 1926 r. L. Rej. 505—29, oraz tutejszego reskryptu z dnia 6. li-

stopada 1929 r. L. 29236/k. u. po porozumieniu się z Wydziałem Powiatowym w Tarnopolu polecam Zwierzchności gminnej w Romanówce w przedziale 8 dni, licząc od daty otrzymania niniejszego reskryptu, całą szkodę, poniesioną przez Zarząd Budowy Domu Ludowego w Romanówce, temuż Zarządowi wynagrodzić imieniem gminy, a to pod rygorem przymusowego ściągnięcia jej drogą egzekucji. Celem ustalenia wysokości szkody wynagrodzić się mającej powinna Zwierzchność gminna porozumieć się z Zarządem Budowy Domu Ludowego w Romanówce. Po uiszczeniu wynagrodzenia należy mi donieść. Niezależnie od tego zarządzenia polecam Zwierzchności gminnej tuż zaraz po otrzymaniu niniejszego polecenia wzmocnić gminną wartę nocną do 10 ludzi, która patrolować ma po całej wsi codziennie od zmroku przez całą noc aż do rana i to aż do czasu wysledzenia właściwych sprawców czynu powyżej opisanego. Od tej decyzji przysługuje odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego, które wniesć można w drodze tutejszego Starostwa powiatowego w przedziale dni 14, licząc od dnia doręczenia niniejszego reskryptu, jednak nie przysługuje mu mocy wstrzymującej niniejszych zarządzeń, a to ze względu na bezpieczeństwo publiczne. Starosta powiatowy Malicki.

Проти такого оречення староства в Тернополі внесено відклик до Воєніського Уряду в Тернополі через Повіт. Народню Канцелярію. Крім цього громадянин Романівки подав повиший факт до відомо послові д-ру Баранові

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 5. грудня, год. 7-30 „Тріо“, инст. гостин. Малицької, Венгерка і Савана.

П'ятниця, 6. грудня, год. 7-30 „Тріо“, прашадний виступ Малицької, Венгерка і Савана.

Малий Міський Театр:

Четвер, 5. грудня, год. 7-30 „Адвокат і розж“, комедія Шванівського (пре'єра), гост. виступ В. Бридінського.

П'ятниця, 6. грудня, год. 7-30 „Адвокат і розж“, гост. виступ В. Бридінського.

Театр реві „Гонг“ — в салі кіна „Космос“:

Четвер, 5. XII, прем'єра „Гонг Джез“, дві виставки: год. 7-15 і 9-30 веч.

П'ятниця, 6. XII, „Гонг Джез“, дві виставки: год. 7-15 і 9-30.

Кіна.

Аполло: Падючість (на осн повісті Ем. Золя).

Касіно: Півня Ельза (на осн повісті Арт. Шніцлера).

Козьмос: Кизь серед козбоів.

Лев: Грішне кохання.

Маруселіка: Жінка в багряниці. (Літ. де Путті. Дон Альвардо).

Оаза: Йоміра (Брігіда Гельм). Пат і Патагон, як летуни.

Палас: Звукова фільма: „Нью Йорк у вогні“ (і надаток: Ніна Тарасова: Дні міста — по російськи, Рин. Бонезі: Пролог до „Пакіна“).

Пан: Візень острова св. Оленя.

Пасаж: Володар степів (Кем Мейнард).

Тижень Гомонта та Пата й американська комедія.

Стандей: І перший цілунок.

Фатаморган: Козакське кохання (на осн повісті Толстого „Козак“).

Хижера: Вакитний павс.

Уліка: Місто чудес (Фейрбенкс).

Програма радіо.

П'ятниця 6 XII. 1929.

Варшава (1411,7) 17-45 Концерт мажористів. Кранів (312,5) 17-45 Трансмісія з Варшави. Гельсінґфорс (221,4) 16-00 Свято самостійності Фінляндії. Лейпциг (259) 19-30 Військова оркестра. Галін (296) 18-30 Вечірній концерт. Брно (341,7) 16-30 Камеральна музика. Лондон (356,3) 13-00 Віолінчелло і фортепіано. Штутгарт (360) 20-15 Еропейська сучасна музика. Гамбург (372) 20-00 Концерт радіооркестри. Франкфурт (390) 16-00 Понуварний концерт. Берн (403) 20-45 Чоловічий хор. Берлін (418) 16-30 Воєнні пісні (співач Копель). Стокгольм (416) 22-10 „Богена“ Пуччіні. Рим (441) 17-30 Пополудневий концерт. Лінденберг (473) 13-05 Шмешай фантастичні опери. Прага (487)

16-30 Концерт радіооркестри і віолінчелло Попова. Мліно (501) 12-30 Легка музика. Гросселль (509) 19-35 Грамфонові панті. Відень (516,3) 16-30 Концерт солістів. Рига (525) 19-10 Концерт. Мюнхен (533) 17-15 Дожанна музика. Будапешт (550) 17-30 Фінляндський вечір. Москва (825) 15-30 Концерт. Кіово (1935) 18-35 Вечірня музика. Париж (17 5) 21-45 „Кизь Ігор“ опера Бородин (співач російський хор).

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

З Т-ва „Шаховий Коник“. Видат Т-ва українських шахістів „Шаховий Коник“ у Львові повідомляють отим, що дня 15. грудня 1929 р. в год. 10-18 рано відбудуться в доміні Т-ва „Зорі“ при вул. Вірменській ч. 25. Значайні Загальні Збори Т-ва з таким порядком дня: 1) Відкриття Зборів; 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів; 3) Звіт з діяльності Виділу; 4) Звіт Контрольної Комісії; 5) Вибір нового Виділу; 6) Вески і запити. — На випадок відсутності відповідного числа членів, Збори відбудуться в годину пізніше, без огляду на число присутніх. — Виділ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ШАМОТОВІ ПЕЧІ чеські, найбільший склад Рентшнер, Лєґіонів 37. 883 9-12

ГОДИННИК ВАШ буде надлише направлений у найбільший годинникарський робітні Івана Зельте і райха Львів, пл. Маріївська ч. 5 — З пропонує проплатити репарції присланим поштою — Старомодні жіночі годинники переобробимо на ручні. 1002 21—7

ДВОПОВЕРХОВА камениця, початок Куркової, 5 хвиля від Ріаку, ціна 6.500 дол. Ігнат — Куркова 24. 1013 1—3

ЛЮДЕЙ (обох полов) енергійних, інтелектуальних і мистичних — до постійної комерційної праці, в кожній застатку Польщі — пошукуються. Після чотиримісячної проби, есенціальна стабілізація. Подання умотивовані точним життєписом слати негайно під адресою: Krzyzstofowicz, Lwów, Legionów 1. 1013 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар загальної практики, спеціаліст свірних, венеричних і сесуальних хоріб та лікарської косметички ординує від 10 до 14-18. в неділі і свята від 10-11. Гірське село. Вановоф. Дітеґівля. Криворівня Сепаративної почесності. ЛЬВІВ, вул. Поточного ч. 11. І. п. 826. Телефон 65-37. 24-У

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. І. п. Скрипдовання хиткохисих зубів підомбвання й вишкарпання зубів, без болу. Штучні зуби й лавчук і золоті після найновішої системи. Папієнтів а пропінній полагоджуються в найкоротшому часі. І. 1. Урадовина і студентам значна знижка. Полеші в снадах. Тел. 65-73.

Ширіть наш часопис!

Накриття

Frageta, Hennenberga і інших найліпших фабрик по фабричних пинах 577 у МАНДЛЯ, вул. Коперника 14. Напроти Кіна Комеріак

Подяка.

Високоповажаному Пану проф. д-рові Маріанові Паччинінові у Львові. За успішне, безінтересовне й з надзвичайним знанням викладення мене а тяжкої недуги, а при тем за повну посвяту опіку складаю з глибини серця належну виразу подяку. 1004 Михайло Соловський.

Поручаємо

всілякі тартакові матеріали, як: смерека — ялиця так столярські, як і будівельні.

Тартак ЗАРВАНІЦЕРА

945 в КАЛУШІ. 2—7

Вже продається

1) СЛУЖЕБНИК, нове видання а 1929 р. кинематографію Ціна в о. праві 12— ам. дол. 2) ЦЕРКОВНИЙ ІНВЕНТАР, ціна 3 дол. 50 сот. Дістати можна в книгарні Становиціцького Інститута. 995 3—3

Американська система!

ФАБРИКА МЕБЛІВ „ФАМЕТА“ ЛЬВІВ, вул. Краснінських ч. 18. а Продаж кожнову без ручителя на умовах пильності дотепер небувалих, спадки, ідеальні, кухонні і бюрові урядження. Від 10 зол. Від 10 зол. Поодинокі штуки мебелі, вистелювані мебелі, фотелі до спання, ажанки, матеріали, шафи й інше. 1—30

Дня 20. грудня ц. р. о год. 10. рано підбудуться

в салі Товариства „БЕСІДА“

Львів, вул. Рутівського ч. 22.

Загальні Збори

Краєвого Господарського Товариства

„Сільський Господар“

Порядок нарад:

1. Верифікація протоколів Загальних Зборів з дня 1. березня і 11. липня 1929 р.
2. Звідолення з діяльності за 1929 рік.
3. Закінчення рахунків і біліно за рік 1928/29. Звідолення Контрольної Комісії з провірки замкнення рахунків і біліно за ухвалення обсяготорії уступаючий Головної Раді.
4. План праці та проект бюджету на рік 1930.
5. Вибір Голови Товариства, 18-ох членів Головної Ради та 6-ох заступників (§ 21. статуту).
6. Вибір 3-ох членів і 2-ох заступників Контрольної Комісії (§ 17. статуту).
7. Іменування почесних членів Товариства.
8. Вески і запити (§ 16, уст. 2.)

По думці § 14. обов'язкового статуту беруть участь в Загальних Зборах а рішенням голосом: 1) Представники Філії і Кружка, а то по 2-ох делегатів від кожної Філії, а по одному від Кружка. 2) Відпоручники членів-осіб правних а) яких Головна Рада признала право рішенням голосом на Загальних Зборах (§ 5.) — по одному від установи і б) відпоручники правних осіб, об'єднаних а поштових кооперативних осередках а то по одному на 10 правних осіб, які є членами „Сільського Господаря“. Всі пропінні беруть участь в Загальних Зборах Товариства з дорадчим голосом. Легітимізація для представників Кружків і Філій а писемна повноваження, виставлена Радою Кружка або Філії Т-ва. Легітимізація для повноважених членів — осіб правних а писемна повноваження, виставлена Урядом даної правної особи. Після § 5. статуту, членами-особами правними, які мають право рішенням голосом на Загальних Зборах а централіні кооперативні установи, коли їх а дані участь Ревізіонний Союз Українських Кооперативів.

Головна Рада Краєвого Господарського Товариства

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

у Львові, дня 28. листопада 1929 р.

Інк. Ю. Павликовський, в. Р. президент.

Інк. Олександр Охрим, в. Р. секретар Ради. 1014